

FEDERÁLNÍ MINISTERSTVO VNITRA

Č.j.: OV—039/A—89

3 I. X. 1989

~~TAJNÉ!~~

Výtisk č. 13

Počet listů: 9

Počet příloh: 14/30

DENNÍ SITUAČNÍ ZPRÁVA č. 164

Upozornění: materiál je určen výhradně k informaci adresáta.

Nesmí být rozmnožován a po využití podléhá do 10 dnů vrácení federálnímu ministerstvu vnitra (odboru analytiky a informací Vnitřní a organizační správy FMV).

1. Bezpečnostní situace v ČSSR

V průběhu 30. října 1989 nebylo zaznamenáno závažné narušení klidu a veřejného pořádku.

Nebyly zjištěny výrazné změny v taktice nepřátelského působení vnitřního protivníka. Jeho aktivita se 30.10.1989 projevila zejména v rozesílání anonymní nepřátelské písemnosti namířené proti KSČ a vyzývající k občanské neposlušnosti.

Nebyla zaznamenána závažná mimořádná událost v čs. národním hospodářství, dopravě a spojích.

2. Nepřátelská činnost

a) Ve Východočeském kraji byl zaznamenán výskyt sedmi dopisů aktivistů AMNESTY INTERNATIONAL adresovaných státním a stranickým orgánům, požadujících propuštění signatáře "charty-77" Františka STÁRKA z výkonu trestu, materiály k jeho případu a dožadujících se informací o možnosti návštěvy jmenovaného ve věznici. Dopisy jsou zasílány z NDR, Francie, USA, Švédska a Skotska.

b) Městskému výboru KSČ v Jablonci nad Nisou byl 30.10.1989 doručen anonymní dopis z Prahy, napadající stranické a státní orgány, vedoucí úlohu KSČ a vyzývající k občanské neposlušnosti. Byl k němu přiložen "rozdělovník" 66 městským a obvodním výborům KSČ. Dopis stejného obsahu byl též den doručen Okresnímu výboru KSČ Kolín s "rozdělovníkem" rozšířeným o soudruhy Adamce, Fojtíka a Štěpána. Po pachateli se pátrá.

Na adresu s.p. Motorlet v Praze 5 byl doručen anonymní závodový dopis obsahující část projevu SOLŽENICYNA a výzvu k připojení se k občanským iniciativám - Hnutí za občanskou svobodu.

Na adresy šesti místních národních výborů v okresech Nitra a Nové Zámky (Západoslovenský kraj) byly zaslány cyklostylované anonymní zásilky obsahující "informační oběžník" v maďarském jazyce, týkající se sčítání lidu, změny jména a příjmení osob maďarské národnosti. Po rozšiřovateli nacionalisticky motivované písemnosti se pátrá.

Dne 30.10.1989 byl v Litoměřicích zjištěn výskyt letáku obsahujícího prohlášení o založení nelegálního "zeleného klubu" dne 6.9.1989 a výzvu občanům k zapojení do jeho činnosti. Organizátorem uvedené aktivity je Jiří CHADRABA (1962, velínář závodní elektrárny SCHZ Lovosice, bezpartijní), účastník podpisové akce za propuštění signatáře "charty-77" Františka STÁRKA.

Dne 30.10.1989 byl ve Vsetíně (Severomoravský kraj) na dvou školních družinách zjištěn závadový leták napadající hromadné sdělovací prostředky za odsouzení pamfletu "Několik vět". Dále je v textu napadána KSČ a její členové. Po pachateli se pátrá.

V Uherském Hradišti byl 30.10.1989 zjištěn výskyt dvou kusů známých letáků nelegálního Mírového klubu JOHNA LENNONA ve formě petice, obsahujících výzvu k propuštění signatářů "charty-77" O. VEVERKY, P. CIBULKY, I. JIROUSE a dalších z výkonu trestu. Po rozšiřovateli se pátrá.

3. Negativní jevy a poruchy v čs. národním hospodářství

V průběhu 30.10.1989 nebyly závažné jevy tohoto charakteru hlášeny.

4. Nejzávažnější mimořádné události a kriminální trestná činnost

b/ Násilná trestná činnost

Dne 30. října 1989 v katastru obce Bezděkov/okr. Příbram/ v lesíku zvaném Dubák, spáchal sebevraždu oběšením [REDAKCE] /nar. 1974, bytem Bezděkov, učeň/. Jmenovaný je synem [REDAKCE] /nar. 1939, bytem tamtéž, tajemník MěNV v Rožmitále pod Třemšínem/. Motiv sebevraždy je předmětem dalšího šetření.

Vyšetřuje OS SNB Příbram.

c/ Majetková trestná činnost

Navazuje na DSZ ze dne 22. června 1989: k vloupání do bytu [REDAKCE] /nar. 1948/ v Žilině se škodou 520 000 Kčs. Dne 30. října 1989 byli jako pachatelé zjištěni a pro trestný čin krádeže dáni do vazby [REDAKCE] /nar. 1958, bytem Ostrava - Zábřeh, záchranář, 1x soudně trestán/, [REDAKCE] /nar. 1962, bytem Kysucký Lieskovec, okr. Čadca, natěrač, 2x soudně trestán/ a [REDAKCE] /nar. 1955, bytem Kopřivnice, malíř pokojů/. Po dalším spolupachateli [REDAKCE] /nar. 1962, bytem Rudina, okr. Čadca, soukromý podnikatel, 1x soudně trestán/ se pátrá.

Vyšetřuje OS SNB Žilina.

V noci na 30. října 1989 v Ostravě 1 bylo provedeno vloupání, vylištováním skleněné výplně dveří, do bytu [REDAKCE] /nar. 1944, dělnice/. Odcizením šperků a spotřební elektroniky byla způsobena škoda asi 126 000 Kčs. Po pachateli a odcizených věcech se pátrá.

Vyšetřuje MS SNB Ostrava.

Dne 30. října 1989 bylo na území ČSSR hlášeno 79 případů krádeží vloupáním, z toho :

	do obchodů a restaurací	bytů	rekreačních objektů	motorových vozidel	ostatní	škoda celkem
ČSR	17	9	6	12	23	566 000
SSR	1	2	3	-	5	15 500
ČSSR	18	11	9	12	28	581 500

V týdnu od 23. do 29. října 1989 bylo na území ČSSR hlášeno 566 případů krádeží vloupáním, z toho :

	do obchodů a restaurací	bytů	rekreačních objektů	motorových vozidel	ostatní	škoda celkem
ČSR	58	56	94	97	125	2 222 100
SSR	22	21	14	55	24	597 200
ČSSR	80	77	108	152	149	2 819 300

d/ Dopravní nehody leteckých, kolejových a silničních prostředků

Dne 29. října 1989 ve 20.06 hodin došlo na trati mezi železničními stanicemi ČSD Bratislava - Lamač a Devínska Nová Ves k vykolejení 6 vagónů nákladního vlaku, vedeného strojvedoucím [REDAKCE] /nar.1945, bytem Bratislava/. Příčinou nehody bylo rozlomení kola vagónu. Poškozením vagónů, kolejového svršku, trolejového vedení a zabezpečovacího zařízení vznikla škoda asi 1 400 000 Kčs. Ke zranění osob nedošlo. Náhradní doprava byla zajišťována autobusy ČSAD.

Vyšetřuje MS VB Bratislava.

Dne 30. října 1989 v 11.40 hodin na silnici u obce Upohlav /okr. Považská Bystrica/ řidič osobního vozidla [REDACTED] /nar. 1966, bytem Považská Bystrica, dělník/ nezvládl v důsledku rychlé jízdy řízení, vjel do protisměru a narazil do nákladního automobilu. Při nehodě utrpěli [REDACTED] a jeho spolujezdec smrtelná zranění. Řidič nákladního vozidla se spolujezdcem byli zraněni lehce. Škoda na vozidlech činí asi 100 000 Kčs.

Vyšetřuje OS SNB Považská Bystrica.

Dopravní nehody dne 30. října 1989

	počet nehod	usmrceno osob	těžce zraněno osob	hmotná škoda v Kčs
ČSR	305	5	3	1 772 500
SSR	131	3	13	758 700
ČSSR	436	8	16	2 531 200

Dopravní nehody v týdnu od 23. do 29. října 1989

	počet nehod	usmrceno osob	těžce zraněno osob	hmotná škoda v Kčs
ČSR	1 668	24	81	9 087 300
SSR	706	11	59	3 615 000
ČSSR	2 374	35	140	12 702 300

e/ Ostatní mimořádné události a závažná trestná činnost

Navazuje na DSZ ze dne 30. října 1989 : k proryvu státní hranice z ČSSR do Rakouska v úseku jednotky PS Mikulov /okr. Břeclav/ jednou osobou. Jako pachatel byl dne 30. října 1989 zjištěn státní příslušník PLR Andrzej LACHOWICZ /nar. 1965, bytem PLR/. Jmenovaný byl v Rakousku zatčen při krádeži.

Vyšetřuje KS SNB Brno a komise náčelníka HS PS OSH.

Navazuje na DSZ ze dne 27. října 1989: k pátrání po neozbrojeném zběhu rtn. ČSLA Miloši KINČOKOVI /nar. 1969/. Jmenovaný byl dne 29. října 1989 zadržen v obci Skaroš /okr. Košice - venkov/ při pokusu o ilegální přechod státní hranice z ČSSR do MR.

Opatření prováděla FKÚ FS VB.

Dne 29. října 1989 kolem 15.00 hodin byl na OPK Dolní Dvořiště /okr. Český Krumlov/ při odjezdu z ČSSR zadržen státní příslušník Itálie [REDAKCE] /nar. 1948, bytem NSR, obchodník/. Jmenovaný při celní a pasové kontrole nepřihlásil a ve svém vozidle ukrýl bižuterii v hodnotě 84 000 Kčs. Byl dán do vazby a je stíhán pro trestný čin porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou.

Vyšetřuje OS SNB Český Krumlov.

Dne 30. října 1989 zadržely útvary PS OSH pro přípravu a pokus o ilegální přechod státních hranic se sousedními socialistickými státy :

6 občanů NDR

2 občany ČSSR

1 občana PLR

Z emigrace v NSR a Francii se vrátilo 5 občanů ČSSR.

5. Názory a nálady obyvatelstva

Mezi mladými lidmi na Strakonicku se hovoří o vystoupení předsedy vlády ČSSR s. Adamce a jeho komentáři ke krizovým letům 1968-69 v rozhovoru pro zahraniční novináře v souvislosti s jeho návštěvou v Rakousku. Mladí dělníci jsou toho názoru, že přehodnocení roku 1968 je to nejhorší, co může dnešní politice prospět, neboť tím by si KSČ oslabovala své pozice.

Většina občanů Maďarska, kteří pracují v Chemických závodech J. Dimitrova Bratislava je názoru, že v Maďarsku v současné době probíhá boj různých skupin o vedoucí pozice ve státě. Zneužívají k tomu momentální nálady mezi obyvatelstvem. Různými nesmyslnými opatřeními, jako např. přejmenování MLR na Maďarskou republiku, se snaží působit na masy, získat si přízeň a hlasy v nadcházejících volbách. Již dnes však obyčejný občan Maďarska vidí, že v zemi se mnoho politizuje a zapomíná se na řešení hospodářské situace. Životní úroveň dále klesá a vyhlídky do budoucnosti nejsou povzbudivé. Pozitivně se vyjadřují o situaci v ČSSR. Schvalují prvořadé a postupné řešení problémů v ekonomice a to, že československé vedení nepřipustilo, aby hlavní slovo v řešení politických otázek získaly opoziční skupiny, které nedokáží zabezpečit potřebnou životní úroveň všech poctivě pracujících občanů.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍHO
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 7. 2003 podle usnesení
Sazka: 412/2005 Sb.

Příloha k DSZ ze dne 31. října 1989

Dne 27. října 1989 bylo zahájeno stíhání pro trestný čin krádeže proti por. SNB Ivanu JANOVÉMU /nar. 1961, starší referent XII. S SNB, člen KSČ/. Jmenovaný se v průběhu měsíce října t.r. ve společnosti dvou civilních osob vloupal do pěti osobních automobilů. Majitelům motorových vozidel způsobili škodu ve výši 13 000 Kčs. Dne 28. října 1989 byl se souhlasem vojenského prokurátora v Trenčíně vzat do vazby.

Vyšetřuje inspekce náčelníka XII. S SNB.

Rozdělovník

s. Jakeš
s. Husák
s. Adamec
s. Indra
s. Hegenbart

velekn' Fm
SV STB (č. 39)
s. Pilský (č. 47)
s. Kouřek (č. 48)
polit. odd. Fm (č. 78)

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍHO

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 121/2005 Sb.

Mimořádná událost v letecké dopravě

Dne 27. 10. 1989 došlo na letišti Praha Ruzyně k letecké mimořádné události /LMU/ letadla ČSA typu TU-134A im.zn. OK-DFI. Po startu linky OK/AZ 800 Praha-Řím, posádka zjistila, že nelze zasunout pravý hlavní podvozek. Z tohoto důvodu bylo rozhodnuto o návratu na letiště Praha Ruzyně. Po dosažení povolené přistávací hmotnosti došlo v 9,42 hodin SEČ k přistání letadla bez dalšího poškození. Na palubě letadla bylo 26 cestujících, k jejichž zranění nedošlo.

Při prohlídce letounu v hangáru pracovník metalografické laboratoře zjistil silový lom na oku stabilizačního tlumiče pravého hlavního podvozku a úmyslné poškození vyloučil. Ke zjištění příčiny vzniku silného zatížení tlumiče, které vedlo až k jeho destrukci, byla stanovena odborná komise. Hmotná škoda bude stanovena dodatečně.

Šetření LMU zahájila skupina šetření LMU ČSA, jejíž činnost je dozorována pracovníky Státní letecké inspekce.

/II. správa SNB/

Rozdělovník

- s. ministr vnitra ČSSR
- s. I.nám. ministra vnitra ČSSR

A. Krása

OM

T., II., S. SWS

Příprava "Mezinárodního semináře nezávislé kultury Střední Evropy"

Ve dnech 3. - 5. 11. 1989 pořádá čs. politická emigrace v úzké součinnosti s polskou SOLIDARITOU ve Wroclavi "Mezinárodní seminář nezávislé kultury Střední Evropy". Součástí této akce jsou výstavy fotografií, samizdatové produkce, výtvarného umění.

V průběhu semináře se uskuteční koncerty undergroundových zpěváků HUŤKY, TŘEŠNÁKA a KRYLA a dále cca 17 různých hudebních skupin z ČSSR. Semináře se mají zúčastnit i nelegální divadelní soubory.

Hlavními organizátory semináře jsou ŽULAWSKI, BLONSKI, HERNAS, MICHNIK, FRASYNIUK ze SOLIDARITY, JASINSKI z čs. polské solidarity, čsl. emigranti JANOUCH a PELIKÁN, předseda IHF SCHWARZENBERG.

Na semináři potvrdili účast zástupci nezávislé kultury z Lotyšska, Litvy, Ukrajiny, MR, BLR, RSR, USA, Rakouska a čs. politické emigrace v počtu cca 80 osob např. PELIKÁN, JANOUCH, KAVAN, PREČAN, HĚMEC, KUBES, KYNCL, HEJZLAR. Z ČSSR se předpokládá účast několika set občanů. S přihlédnutím k omezeným možnostem vycestování z ČSSR do PLR, jsou pro účastníky z ČSSR zasilány z PLR fingovaná pozvání. Některé menší skupinky takto pozvaných čsl. občanů mají snahu vycestovat jednotlivě za použití všech dopravních prostředků. Ověřením u cestovní kanceláře ORBIS byly potvrzeny poznatky o zneužití služeb této cestovní kanceláře k výjezdu čs. občanů do PLR. Rovněž je potvrzována snaha o ilegální překročení čs. státní hranice

těmi čs. občany, kteří nedisponují pozváním a cestovními doklady. Tito občané mají při zpáteční cestě do ČSSR přepravovat ID materiály a rozmnožovací techniku.

Seminář bude zaměřen zejména na tyto problémové okruhy:

- význam "totalitární lekce" pro formování pocitu středoevropské jednoty;
- pozitivní či naopak zavádějící aspekty pojmu "Střední Evropa";
- možnosti zachování hodnot nezávislé kultury v situaci měnicích se podmínek "totalitárního tání";
- narůstající pocit středoevropské jednoty a z druhé strany renesance regionálních kultur;
- ethos středoevropských intelektuálů - případ Václava HAVLA;

Seminář bude zahájen dne 3. 11. 1989 v 9.30 hodin v aule Leopoldina Wroclavské univerzity. Na finanční krytí semináře se podílí i Nadace CH-77 zastoupená F. JANOUCHEM, IDC SVĚDECTVÍ, dopraví do PLR pro potřebu CH-77 rozmnožovací techniku, která má být následně nelegálně přepravena do ČSSR.

Jedná se o tematickou informaci, která byla zpracována na základě poznatků získaných Prameny č.l. až 3 v měsíci září a října 1989. Je ji možno využít pro informaci MV ČSSR a I.náměstka MV ČSSR.

Po zhodnocení všech získaných poznatků byla přijata tato opatření:

- 1/ v rámci součinnosti s polskými přáteli k zajištění stanovených úkolů na území PLR je připravena pro výjezd do PLR operativní skupina šesti příslušníků StB, která bude plnit tyto úkoly:
- koordinovat součinnostní opatření čsl. a polských bezpečnostních orgánů
 - realizovat AOK a A0 k vybraným emigrantům
 - provádět obsluhu agenturních prostředků a organizovat podstaty vhodné agentury do prostředí čs. politické emigrace

- v součinnosti s R - Varšava organizovat opatření k zabránění převozu ID materiálů a rozmnožovací techniky do ČSSR

2/ bude zamezen výjezd zjištěných čs. občanů a "kulturních" skupin do PLR v době od 31. 10. do 6. 11. 1989 a osob, které se budou prokazovat fingovaným pozváním od polských st. příslušníků.

/II. správa SNB/

Rozdělovník

s. ministr vnitra ČSSR

s. I.nám. ministra vnitra ČSSR

I. Krota
CAI
I. J. S. SNB

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Ke kontraktu PZO TECHNOEXPORT a Iráku

Na základě konkurenčního a výběrového řízení podepsali v září 1989 zástupci PZO TECHNOEXPORT a Iráku "LETTER OF INTENT" na dodávku části výstavby investiční akce rafinerie IRAK - STŘED v hodnotě cca 180 mil. USD kontrakt. V průběhu oficiální návštěvy předsedy federální vlády s. ADAMCE v Iráku v říjnu tohoto roku došlo z jeho rozhodnutí k pozastavení podpisu kontraktu s tím, že celá záležitost bude projednána do konce tohoto roku. Zástupcům TECHNOEXPORTU, kteří byli členy oficiální delegace, se po dohodě s iráckou stranou podařilo "odložit" jednání o podpisu kontraktu do 31.10.1989 s tím, že po uplynutí této doby nabídne Irák rafinerii konkurenci - japonským firmám.

Vzhledem k tomu, že ČSSR získalo tuto zakázku ve velmi silné konkurenci v zemi, která je schopna ze svých zdrojů platit a dluhy vyrovnávat, znamenalo by odstoupení od kontraktu ztrátu důvěry v této zemi a celkovou ztrátu trhů na dlouhou dobu. Vzhledem k problematickému vývoji na trzích socialistických zemí a SSSR by tato situace znamenala značnou hospodářskou ztrátu. Rozsáhlé následky by vznikly jak pro PZO TEX, tak pro čs. výrobní podniky,

jejichž výrobní plány jsou na tyto dodávky orientovány /CHEPOS Brno atd./ a následky by se negativně odrazily v jejich ekonomice. Svou rozsáhlostí je tato investiční akce pro ně rozhodující.

Uvedená informace je dokumentována příloženými dopisy GŘ TECHNOEXPORT a GŘ CHEPOS Brno, které jsou přiloženy /adresátům ÚV KSČ, min. financí SPK atd. byly již odeslány/.

/II. správa SNB/

Rozdělovník:

s. ministr vnitra ČSSR

A. K. K. K.
OM
T. B. S. SNB

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 41/2005 Sb.

Praha, 23. října, 1989

čj.: 01/ 372 /89

Vážený soudruhu ministře,

S odvoláním na naše dnešní jednání dovoluji si předložit doplňující informace, které objasňují závažnost připraveného kontraktu na dodávky a služby pro rafinerii Střed, Irak.

Do roku 1988 byly Technoexportu splněny všechny platební závazky. V roce 1989 jsou splatné 1,2 mil. US\$ za technickou pomoc a 2,1 mil. US\$ za splátky a úroky Mazacího závodu.

Realizace projektu rafinerie Střed je v současné době zcela unikátní a vzhledem ke své kapacitě zpracování 6 mil. tun ropy/rok zajišťuje čl. straně ojedinělou referenci v oblasti ropného průmyslu.

Ekonomická výhodnost tohoto případu je prokázána dosažením vysoké průměrné kilogramové ceny dodávaného zařízení (cca 6 US\$/kg) a rozdílového ukazatele FCO I RU 113 a FCO II RU 176.

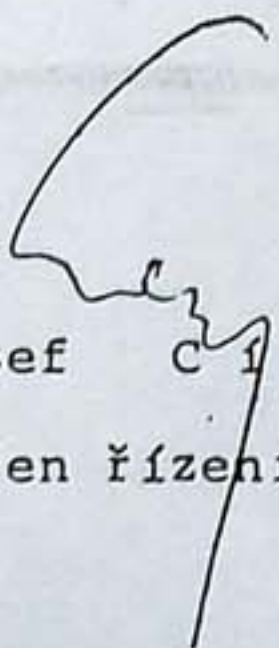
Zároveň tento případ představuje nezastupitelnou položku plnění plánu Cheposu, s.p., jeho podniků a Technoexportu na nadcházející 2 - 3 roky, přičemž převzatá rizika s objednáváním materiálů a projekční rozpracovaností dosahují v současné době částky 100 - 120 mil. Kčs.

I když doposud bylo uvažováno poskytnutí obou úvěrů (135 mil. US\$ mezibankovní dohoda, 50 mil. US\$ komerční úvěr ČSOB/ z centrálních devizových zdrojů, což bylo shledáno vzhledem k zajištění plateb podmínkami mezibankovní dohody a doložkou o odběru ropy u komerčního úvěru, za ekonomicky nejvýhodnější, vynaloží Technoexport ve spolupráci SBČS/ČSOB maximální úsilí na zajištění financování komerčního úvěru v přímé vazbě dodavatele na Irak nebo získáním odpovídajícího back-to-back nebo bankovního úvěru krytého zárukou ČSOB.

Vzhledem k tomu, že se i přes jednoznačné stanovisko zákazníka k okamžité kontraktaci podařilo čsl. straně dosáhnout prodloužení platnosti "Letter of Intent" do 31.10.1989 prosím Vás, vážený soudruhu ministře o projednání a přehodnocení současného stanoviska v termínu do 30.10.1989 umožňující nám podpis tohoto kontraktu.

Se soudružským pozdravem

Příloha:

Ing. Josef C í l e k
pověřen řízením a.s.

Vážený soudruh
Ing. Jan Š t ě r b a
ministr

Federální ministerstvo
zahraničního obchodu

P r a h a 1

Příloha dopisu

čj.: 01/ 372 /89

Stručná rekapitulace výhod a rizik spojených s uzavřením
tohoto případu

- realizace projektu v tomto rozsahu je v současné době zcela unikátní
- část dodávaná čsl. stranou zajišťuje ojedinělou referenci v oblasti naftozpracujícího průmyslu.
- vzhledem ke skladbě materiálu a zařízení dosahovaná průměrná cena cca 6 US\$/kg a rozdílový ukazatel na FCO II RU 176 a FCO I RU 113 je pro čs. stranu ekonomicky výhodné.
- realizace tohoto případu zajišťuje čsl. dodavatelům stálou účast a přítomnost v tomto tradičním teritoriu, ve kterém Československo vybudovalo zhruba 50 - 60 % rafinačních kapacit a které je po ukončení válečného konfliktu středem zájmu všech světových konkurenčních firem.
- tento případ představuje nezastupitelnou položku plnění plánu Cheposu s.p., jeho podniků a Technoexportu na nadcházející období 2 - 3 let.

V případě nepodepsání kontraktu do 31.10.1989 hrozí následující rizika:

- zákazník okamžitě zahájí jednání s konkurenčními firmami. /Vzhledem k tomu, že japonská firma CHYIODA se kterou již 18.10.89 podepsal kontrakt na celý energetický blok nabízela i část našeho rozsahu, nestojí nic v cestě neprodleného rozšíření jejich kontraktu i o naši část. V podobné pozici je i dřívější

další japonský konkurent JGC/.

- ztráta důvěry v nabízené podmínky a tím ve svém důsledku ztráta tohoto tradičního teritoria a to nejenom pro tento obchodní případ, kde čs. strana má možnost rozšířit svoji účast i o další jednotky.
- vzhledem k převzatým rizikům s objednáváním materiálů a projekční rozpracovanosti dosud vynaložené náklady budou představovat ztrátu ve výši cca 100 - 120 mil. Kčs.
- vyřazení této zakázky z plánovaných kapacit zasáhne hluboce do plnění plánu výrobních závodů.

Praha, dne 23.10.1989

STÁTNÍ PODNIK
BRNO
ŘEDITEL PODNIKU

Brno 20. 10. 1989

Vážený soudruhu místopředsedo,

Chepos a Technoexport od r. 1985 až dosud vyvíjeli mimořádnou snahu a vytrvale usilovali o získání obchodního případu Rafinerie Střed v Irácké republice. Byla zpracována postupně řada variant a studií společně s iráckými specialisty, které umožnily irácké straně vybrat nejvhodnější variantu výstavby, vypsat mezinárodní soutěž a vydat soutěžní dokumenty k 1. 3. 1988.

Nepředstíraný zájem irácké strany o spolupráci s Československem je motivován dlouhodobou úspěšnou prací Cheposu a Technoexportu na iráckém trhu trvající 20 let a vybudováním podstatné části iráckého průmyslu zpracovávajícího ropu. Byla vybudována velká rafinerie v Basře o kapacitě 3,1 mil. t/rok, uvedená do provozu v r. 1974, její rozšíření o stejnou kapacitu - r. 1979, dále rafinerie ropy Salahuddin I a Salahuddin II, obě o kapacitě 3,1 mil. t/rok, uvedené do provozu v letech 1982 a 1984 a konečně velký závod na výrobu mazacích olejů, vybudovaný ve stejné lokalitě, jako obě zmíněné rafinerie. Podíl ČSSR na výstavbě rafinerských kapacit dosahuje 50 - 60 % a podstatnou měrou přispěl k rozvoji iráckého ropného průmyslu, při čemž pouze s výjimkou dodávek pro závod na výrobu mazacích olejů byly ostatní akce placeny v hotovosti a rozdílový ukazatel např. u akce Salahuddin II dosáhl 1,8. Vedoucí iráčtí představitelé tuto spolupráci hodnotili vždy velmi pozitivně, oceňovali zejména, že ani v době válečných událostí Československo neopustilo velmi rizikové pracoviště v Baijia vybuďovalo tam během války 3 velké závody. Ocenění čs. práce bylo tlumočeno při návštěvě místopředsedy čs. vlády akademika Juliše a při nedávné návštěvě předsedy vlády Ing. Adamce.

Rafinerie Střed je velkým investičním celkem, jehož vybudování se vymyká možnostem jednoho dodavatele, mj. i proto, že irácká strana požádala o kompletní úvěrování výstavby. Bylo vytvořeno mezinárodní konzorcium, sestávající z firem:

Technoexport - ČSSR

TECHNIPETROL - Itálie

TECHNIP - Francie

CHIYODA/MITSUBISHI - Japonsko,

ktkeré v červnu 1988 společně podalo nabídku a vedlo další jednání s iráckým zákazníkem. Kromě tohoto Konzorcia podalo nabídku i další velké mezinárodní

konzorcium, vedené japonskou firmou JGC.

Konzorcium, kde byl za čs. stranu členem Technoexport, vyvinulo mimořádné úsilí v jednání a využilo i neformálních kontaktů, které v Iráku i mimo něj vybudovalo. O zadání kontraktu nebylo pochyb. Se změnou partnera na irácké straně - z Ministerstva olejů na Ministerstvo průmyslu - však došlo k totální změně nazírání na činnost Konzorcia. Nový irácký partner se zejména z důvodů nezávislosti na velkém Konzorciu a z důvodů cenových orientoval na jiný způsob zajišťování - tj. ponechal si generální koordinaci, stavbu a montáže, zatímco projekty a dodávky zadává na určitých částech rafinerie jednotlivým partnerům. Konzorcium se rozpadlo.

Čs. strana včas vystihla tuto zásadní koncepční změnu a poskytla vedoucím pracovníkům na straně zákazníka jistotu, že na čs. stranu jako na partnera se i za této koncepční změny mohou plně spolehnout. Dobrou komerční prací bylo dosaženo i toho, že byla vyřazena potenciální konkurence pro část, o kterou čs. strana měla od počátku zájem a pro jejíž zajištění vytvářela předpoklady.

Výsledkem našeho úsilí bylo dne 2. 9. 1989 vystavení Letter of Intent, kde rozsah čs. povinností je specifikován na projekty, dodávky, a další služby pro 4 výrobní jednotky, potrubní propojení tankoviště a některé další dodávky. a to jak z ČSSR tak ze třetích zemí, o celkové váze cca 34 000 tun (včetně dodávek pro stavební část). Cena byla dohodnuta na 185 mil. USD s podmínkou financování celé akce Československem, v dělení na 135 mil. USD à konto čs.-irácké mezibankovní dohody a 50 mil. USD jako komerční úvěr, při čemž se uvažovalo jeho poskytnutí čs. obchodní bankou. Dodací lhůta je předpokládána na 15 - 24 měsíců od vystavení Letter of Intent. Podpis kontraktu byl předpokládán do konce září 1989 a posléze posunut k 16. 10. 1989.

O vývoji tohoto obchodního případu Chepos i Technoexport průběžně informovali svá nadřízená ministerstva a informován byl i místopředseda vlády ČSSR akademik Juliš. Informace včetně příslušného návrhu usnesení předsednictva čs. federální vlády, vypracovaného ve spolupráci s Federálním ministerstvem hutnictví, strojírenství a elektrotechniky a PZO Technoexportem, byly podávány nejen co se týká vývoje jednání v zahraničí, ale i opatření, podniknutých v tuzemsku. V zájmu zajištění konkurenceschopnosti podstoupili Chepos a Technoexport řadu rizik, když vydali příkazy a vystavili objednávky na provádění projekčních prací a zajišťování materiálů, neboť dodací lhůta dle Letter of Intent je na čs. možnosti velmi krátká, avšak celosvětově zcela běžná. Rozpracovanost projekční a konstrukční je značná a podstatné jsou i dodávky materiálů a polotovarů, které

jsou v podnicích Chepos k dispozici. Odhadujeme, že dosud vynaložené náklady na projekční a konstrukční práce a na materiál dosahují cca 80 mil. Kčs při splnění objednaných dodávek materiálů pro čtvrté čtvrtletí a plánované zahájení výroby dosáhnou náklady cca 120 mil. Kčs včetně vynaložení nákladů OZO Technoexport.

Rovněž tak co se týká poskytnutí čs. úvěru provedli Technoexport a Chepos potřebná jednání s tím, aby se ujistili, že je možno seriózně pokračovat v jednání s iráckou stranou ohledně úvěrování akce, přičemž brali v úvahu, že v současné době pohledávky Technoexportu na jiné realizované akce jsou vyrovnány. Předmětem jednání byly oba úvěry, tj. jak úvěr dle mezibankovní dohody, tak komerční úvěr. Při jednání s generálním ředitelem SBČS s. ing. Hájkem 9. 1. 1989 bylo dohodnuto, že je možno poskytnout oba úvěry, a to úvěr dle mezibankovní dohody až do výše 200 mil. USD a komerční úvěr až do výše 70 mil. USD. Následně bylo jednáno s generálním ředitelem SBČS při příležitosti strojírenského veletrhu v Brně v září 1989, při čemž bylo opět potvrzeno, že poskytnutí úvěrů nemůže být překážkou podpisu kontraktu s iráckým partnerem. S cílem snížit objem zmíněného komerčního úvěru podařilo se při jednání v Iraku zařadit na listinu dodavatelů další čs. firmy jako dodavatele.

Mám oprávněné za to, že jak Chepos, tak Technoexport učinili v rámci svých možností veškerá možná opatření s cílem získání tohoto obchodního případu.

Jednání čs. vládní delegace, vedené předsednou vlády s. ing. Adamcem má na další vývoj tohoto obchodního případu mimořádně závažné dopady. S ohledem na výsledky tohoto jednání obdrželi vedoucí představitelé Cheposu a Technoexportu jednoznačnou dispozici nekotrahovat tento obchodní případ, který je ke kontraktaci již připraven a vyčkat do prosince 1989, kdy má v Iraku proběhnout jednání zainteresovaných ministrů obou států.

Vzhledem k tomu, že platnost vydaného Letter of Intent vypršela k 30. 9. 1989 a obdrženým dispozicím, byl požádán irácký partner o prodloužení platnosti Letter of Intent do 31. 12. 1989. Protože výsledky jednání předsedy vlády s. ing. Adamce jsou iráckou stranou, podle sdělení vysokých představitelů Ministerstva průmyslu, hodnoceny jako vysoce nadějně, zákazník odmítl akceptovat náš požadavek a vyjádřil striktní žádost uzavřít kontrakt nejpozději k datu 31. 10. 1989. V opačném případě irácká strana další jednání zastaví a neprodleně zahájí jednání s konkurencí s cílem co nejrychleji kotrahovat. Pro čs. stranu je pak kontrakt ztracen. Vedoucí iráckí pracovníci neskrývali při jednání svoje rozladění a překvapení z takového vývoje, protože jak jsme již výše uvedli, samo podobnou dispozici ani negativní stanovisko z vyšších míst neobdrželi.

S ohledem na shora uvedenou situaci si Vás dovoluji požádat, vážený soudruhu místopředsedo, o opětovné posouzení situace a projednání s nejvyššími čs. autoritami možnosti uvolnit pro kontraktaci tento obchodní případ. Na podporu svého požadavku si dovoluji uvést skutečnost, že na tomto případě je postavena exportní aktivita Cheposu pro příští 2 roky a není možno jej ničím nahradit. Mimořádně negativní dopad do zakázkové náplně, zejména 1. pololetí roku 1990, je zcela zřejmý. Krom toho provedená opatření v rámci státního podniku Chepos znamenají značné vynaložené náklady, při čemž v případě ztráty obchodního případu větší část nákladů bude marných, neboť jen pro část materiálů bude možné nalézt jiné použití a projekční a konstrukční kapacity budou zcela ztraceny pro případnou náhradní zakázkovou náplň.

Tyto dopady, jakkoliv nepřijené a vážné z hlediska státního podniku Chepos jsou však podle mého názoru překonány důsledky, které případné zastavení kontraktace tohoto obchodního případu bude mít na čs.-irácké vztahy miminálně v oblasti budování chemického průmyslu. Lze zodpovědně říci, že bude zcela ztracena důvěra v serioznost čs. strany, která je výsledkem dvacetiletí soustavné práce a ztracen nenávratně trh, který je potenciálně s ohledem na budoucnost velmi významný a slibuje značnou investiční aktivitu. Světové firmy velmi agresivně pronikají do Iráku a je krajně nepravděpodobné, že by se ztracené pozice na trhu podařilo získat zpět. Vzhledem k uvedené situaci nepůjde však pouze o ztrátu důvěry v iráckém teritoriu, ale při stávajícím propojení informačního systému se bude jednat o ztrátu důvěry v oblasti Středního východu a dále lze očekávat potíže při navazování spolupráce s významnými světovými firmami, která je při realizaci velkých obchodních případů nezbytná.

Pokládám jsem za nezbytné, vážený soudruhu místopředsedo, Vás se stanoviskem Cheposu detailně seznámit. Protože řešení celé věci je mimořádně urgentní, žádám Vás o dispozice k dalšímu postupu nejpozději do odjezdu vedoucích pracovníků Cheposu a Technoexportu do Iraku, který se předpokládá ke 30. 10. 1989. Současně se obracím se žádostí o pomoc na ministra zahraničního obchodu s. Ing. Štěrbu.

Se soudružským pozdravem

Ing. Jiří Cupák
předseda
Rady pracovního kolektivu

Miroslav Ondrák
předseda
podnik. výboru ROH

Ing. Karel Noga
ředitel
státního podniku

Hodnocení situace v MR bývalým gen. tajemníkem MSDS K. GRÓSZEM

K. GRÓSZ v průběhu soukromé návštěvy Košic dne 25. 10. 1989 vyjádřil k situaci v MR následující názory:

Situace v MR je v souladu s tzv. scénářem přijatým na zasedání tzv. sedmičky v Montrealu. Hlavním cílem "scénáře" je narušení střední Evropy takovým způsobem, aby Finsko, Švédsko, NDR, Polsko a Maďarsko zůstaly na neutrální platformě, čímž by se v podstatě vytvořil určitý mezistupeň ve vztazích k SSSR. GRÓSZ se vyjádřil, že uváděný dokument měl osobně v rukách a tento mu poskytl i generální tajemník ÚV KSSS s. Gorbačov. Podle názoru GRÓSZE a současného vývoje v MR se záměry a cíle tohoto "scénáře" v určitých rysech začínají realizovat zejména v ideologické a ekonomické oblasti.

Vyslovil obavy nad přílišnou pravicovou orientací současných politiků v MR, přičemž jmenoval POZSGAYE, NÉMETHA, NYERSE. Uvedl, že v průběhu příprav a založení MSS byl na jeho osobu vyvíjen nátlak, aby do této funkce vstoupil, neboť počítali s tím, že za jeho osobou půjde i podstatná část dělnické třídy. Tento záměr jim nevyšel a v současné době má MSS problémy s členskou základnou.

V levicově orientovaných kruzích bývalých členů MSDS existují snahy o vytváření většího počtu malých dělnických stran, které by se postupně měly sjednotit a vystoupit jako opozice vůči MSS a jejímu současnému vedení.

Značné problémy mají bývalí členové MSDS v oblastech využívání hromadně sdělovacích prostředků /televize, tisk/, v nichž jim jsou odmítány jejich požadavky, čímž je sledován cíl k oslabení možnosti jejich ideologického působení na širokou veřejnost. Ke zlepšení uvedené situace měla probíhat předběžná jednání se sovětskou a rakouskou televizí.

Z hlediska prognózy dalšího vývoje v MR GRÓSZ zastává názor, že současné vedení nezvládne politickou a ekonomickou sféru nárůstu problémů, čehož by mohla ve svůj prospěch využít v další činnosti bývalá MSDS.

/KS SNB Košice/

Rozdělovník

- s. Jakeš
- s. Husák
- s. Adamec
- s. Indra
- s. Lenárt

redut
T. J. XII.
KS SNB
F. K.
S. V. S.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Názory a činnost tajemníka Východoslovenského krajského výboru
Strany slobody

Tajemník Východoslovenského krajského výboru Strany Slobody /SS/ ing. Jozef ŠIROTNÁK hodnotí demokratizační proces v ČSSR jako málo ofenzivní a odtržený od politických přeměn v zemích socialistického tábora, v nichž demokracie získává reálnou podobu. V důvěrném prostředí se vyjadřuje o vyvolenosti SS vést a řídit naši společnost v následujícím období. Tvrdí, že je čas nahradit komunisty nejen v státním aparátě, ale v celém společenském životě československého národa, neboť historie potvrzuje oprávněnost domněnek o poloprůměrnosti a neschopnosti KSČ v oblasti tvorby politiky. Ve snaze "zvrátit" tento stav se zamýšlí nad kádrovými změnami v orgánech státní správy, v níž funkce předsedů, resp. místopředsedů jednotlivých stupňů národních výborů a to i na úrovni kraje hodlá obsadit svými přívrženci. Svoji činnost aktivizuje i směrem k navazování kontaktů na nekomunistické strany ČSR, PLR a MR, ke kterým mělo dojít v minulosti. Závěry a realizace této politiky ing. ŠIROTNÁKEM z pozice zastávané funkce vnáší do řad členské základny SS, zejména věkově starších členů, značné obavy a nesouhlas, který není nikým akceptován.

Je známo, že jmenovaný požívá důvěry stranických a státních orgánů a v nejbližším období má být jmenován do funkce předsedy Obvodního národního výboru Košice 1, přičemž funkci krajského tajemníka SS ve Východoslovenském kraji převezme Julius PUŠKÁR, k němuž jsou poznatky o potírání KSČ a jejích členů. Uvedená skutečnost znepokojuje i pracovníky krajského výboru Národní fronty Východoslovenského kraje, neboť jmenování ing. ŠIROTNÁKA může ovlivnit aktivizaci závadových osob z prostředí SS a v rámci voleb do jednotlivých funkcí obvodního národního výboru i působit na upřednostňování členů této strany.

Rozdělovník
s. Jakeš
s. Hoffmann
s. Janák

/KS SNB Košice/

medeus P4V

I., II., III. s SVB

ke SVB

Požadavky Čs. strany lidové na novelizaci Ústavy ČSSR a volebního zákona

V průběhu základního stranického školení Čs. strany lidové /ČSL/ v Kunštátě na Moravě organizovaného Městskou organizací ČSL v Brně, byly nejvíce diskutovány otázky změn v Ústavě ČSSR a ve volebním zákoně. Požadavky se týkaly zrušení vedoucí úlohy KSČ a vyčlenění politických stran mimo vliv KSČ. V této souvislosti bylo konstatováno, že ČSL byla informována, že na XVIII. sjezdu KSČ se komunisté vzdají vedoucí úlohy. S poukazem na vietnamské státní příslušníky je požadováno změnit formulaci, že občanem ČSSR se stane každý, kdo si o občanství požádá. Další návrhy, u nichž je požadována novelizace:

- změnit právo na bydlení na právo mít vlastní byt,
- změnit právo na vzdělání pouze na základní a tím omezit nežádoucí nárůst vysokoškoláků, kteří nemají pracovní uplatnění v oboru,
- vytvořit rovnováhu v ochraně soukromého a socialistického vlastnictví,
- trvat na právu projevu a shromažďovacím, zrušit formulaci "pokud nebude upraveno jiným zákonem", neboť jiný zákon nemá právo upravovat Ústavu,
- provést změnu v oblasti svobody vyznání,
- formulovat právo na náhradní vojenskou službu,
- vytvořit právo na seburčení všech národnostních menšin,
- ČSL podala návrh na ustanovení ústavního soudu,
- vzhledem k úplatnosti prokuratury a bezpečnosti požadují zrušit soudce z lidu a zavést funkci vyšetřujícího soudce,
- je podporován vznik dalších politických stran - křesťansko demokratické strany a křesťansko demokratické unie,
- vyčlenit společenské organizace NF, které nebudou mít takový vliv jako ostatní politické organizace.

Ve volebním zákoně jsou navrhovány ze strany ČSL tyto změny:

- tajné hlasování stanovit jako povinné, nikoliv veřejné,

- volby poslanců zásadně s náhradníky,
- u vícemandátových obvodů navrhopat o 1/3 více poslanců do FS a ČNR. Komise ÚV NF určí, kdo z navržených přejde do skutečných funkcí,
- dát všem poslancům ČNR a FS k dispozici hromadné sdělovací prostředky, kde budou moci přednést svůj volební program,
- na každou funkci nejméně dva kandidáty.

/KS SNB Brno/

Rozdělovník

- s. Jakeš
- s. Hoffmann
- s. Urbánek

Vedoucí PRK
2. 1. 1988
KS SNB

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

K semináři ve Vratislavi 3.-5.11.1989

P. TIGRID potvrdil svoji účast na semináři o problémech kultury ve střední Evropě ve Vratislavi 3.-5.11.1989. Z Vídně odjíždějí na tento seminář VAIT, NĚMEC, FALKENAUER přes NSR a NDR. J. DEVÁTÝ byl upozorněn, že setkání ve Vratislavi bude pod kontrolou čs. Bezpečnosti a k účasti se dosud nerozhodl.

V průběhu semináře ve Vratislavi budou organizovány dva koncerty, a to 3. a 4.11. t.r.

O účast na koncertu projevil zájem mj. i písničkář Jiří DĚDEČEK. Jednal s polskými organizátory, aby mu poslali pozvání. Pozvání je zajišťováno také pro Tomáše PELKA, narozeného 5.6.1965, člena skupiny "Garáž".

/I. správa SNB/

Rozdělovník

- s. Jakeš
- s. Adamec
- s. Lenárt
- s. Fojtík
- s. Hegenbart

Andruš FIV

J. J. S 6213

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 151 odst. 3 zákona 342/2005 Sb.

Seminář 3.-5.11.1989 ve Vratislavi

Jedním ze spoluorganizátorů semináře o problémech kultury a navazujících akcí plánovaných na dny 3.-5.11.1989 ve Vratislavi, je státní příslušnice PLR Krystyna KRAUZE.

Narodila se 14. června 1967. Bydlí v Gdaňsku, Rodakonskiego 1C/16. Je činná jako novinářka ve studentském časopise "Impuls". Je aktivistkou "Kruhu polsko-československé Solidarity" a "Nezávislé studentské Solidarity". V posledních letech často navštěvuje ČSSR, konkrétně v měsíci říjnu t.r. byla v ČSSR dvakrát. Udržuje styky s předními činiteli čs. opozice V. HAVLEM, P. UHLEM a S. VONDROU.

V Praze zajišťovala KRAUZE účast osob z ČSSR. Do Vratislavi mají být odvezena k vystavení plátna vozidlem značky "Žuk". Polští organizátoři zajišťují v současné době pozvání pro skupinu 10 - 20 čs. malířů. Z původně pozvaných čs. skupin se akce nezúčastní skupina Půlnoc z důvodu nemoci.

KRAUZE uskutečnila v Praze 4.10. interview s HÁJKEM a 5.10. s HAVLEM. Důvodem byla v obou případech jejich kandidatura na Nobelovu cenu. V kruzích polské Solidarity se počítalo s tím, že cenu dostane jeden z nich. V Praze byl s Krystynou KRAUZE ve styku mj. i Radek ZEMAN z tzv. nezávislého mírového sdružení.

Účast na setkání ve Vratislavi organizují ve Vídni aktivisté Mezinárodní společnosti pro lidská práva manželé VANĚČKOVI především v kruzích undergroundu. Většina z nich bude cestovat do PLR přes Maďarsko a SSSR.

/I, správa SNB/

Rozdělovník

s. Jakeš
s. Adamec
s. Lenárt

s. Fojtík
s. Hegenbart

viduše PHV

I, II, S SNB

Emigrantská tiskovina "POHĽADY" - zájem Matice slovenské
o rozšiřování emigrantské literatury

Kanadská slovenská liga (KSL) ve spolupráci se Slovenskou společností pro vědu a kulturu (SSVK), členskou organizací Světového kongresu Slováků, připravuje pro kanadské MZV podkladové materiály v oblasti lidských práv, které se mají týkat československé praxe výměny informací. Jedná se o otázku zadržování zásilek emigrantské tiskoviny "POHĽADY" (vycházející v Kanadě) čs. administrativou. Účinnost kritiky má být založena na skutečnosti, že uvedená tiskovina je zasílána mj. na Matici slovenskou, dále pak národním svazům spisovatelů, na ministerstva kultury, knihovně Komenského univerzity a Čs. televizi v Bratislavě, Karlově univerzitě v Praze atd. Podle SSVK jsou k dispozici písemná potvrzení celkem devatenácti takových institucí z ČSSR, které potvrzují zájem o tiskovinu i přes dosavadní nepravidelné doručování, které způsobuje čs. administrativa. Představitel SSVK MIRGA má např. písemné potvrzení KARKUŠe a MINÁČe z Matice slovenské o "velkém" zájmu slovenských intelektuálních kruhů o tento časopis.

/I, správa SNB/

Rozdělovník

s. Jakeš
s. Adamec
s. Lenárt
s. Fojtík
s. Janák
s. Hrivnák
s. Lazar
s. Hegenbart

redakční P H V

I, I, S SNB

Experti západoněmecké SPD k problematice konverze vojenské výroby

Podle získaných poznatků zvláštní skupina frakce SPD v západoněmeckém parlamentu (Bundestagu) v posledním období zaktivizovala svoji činnost směřující k navázání mezinárodních kontaktů a prohloubení výměny zkušeností v otázkách konverze vojenské výroby.

Odborníci SPD v současné době považují za nejperspektivnější rozvoj spolupráce se socialistickými zeměmi (ZSS), kde již byl proces konverze zahájen. Za hlavní považují tyto tři aspekty:

- vytvořit atmosféru naprosté důvěry, která by zahrnovala výměnu všech informací o vojenské výrobě příslušných zemí;
- vytvořit mechanismus kontaktů k široké výměně zkušeností mezi představiteli závodů, kde se uskutečňují opatření konverze;
- vysvětlit veřejnosti nutnost změny vojenské výroby na výrobu civilního charakteru.

Podle názoru výše uvedených odborníků lze první aspekt řešit prostřednictvím pořádání různých seminářů, symposií a konferencí týkajících se problematiky konverze, kterých by se měli rovněž zúčastnit představitelé odborů a závodů z oblasti vojenské výroby.

/I. správa SNB/

Rozdělovník

s. Jakeš
s. Adamec
s. Lenárt
s. Fojtík
s. Knotek
s. Hegenbart

Molčan FHV

I., II. S SNB

K zájmu Světového židovského kongresu na normalizování styků
mezi ČSSR a Izraelem

Návrh Světového židovského kongresu (SŽK) na uskutečnění návštěvy prezidenta SŽK dr. E. BRONFMANA v ČSSR byl vypracován po konzultaci generálního tajemníka SŽK prof. Izraela SINGRA s izraelským ministrem zahraničních věcí ARENSEM v Tel Avivu dne 16.10.1989.

V materiálu předaném s. JANKŮ je sice návrh na uskutečnění návštěvy BRONFMANA v ČSSR (ve dnech 13. - 14.11.1989) prezentován jako zájem SŽK o další zlepšení kulturní a náboženské politiky čs. státu vůči Židům, ve skutečnosti má být hlavním cílem návštěvy zahájení procesu vedoucího k navázání normálních styků mezi ČSSR a Izraelem.

Podle získaných informací je SŽK ochotný postupnou normalizací československo-izraelských vztahů kompenzovat:

- různými ekonomicky zajímavými nabídkami na barterový obchod s Izraelem (podobně jako SSSR),
- zprostředkováním kontaktů a joint-ventures amerických a západoevropských firem kontrolovaných židovským kapitálem,
- zvýšenou turistikou amerických Židů do ČSSR,
- tlakem na americkou administrativu na zmírnění negativních postojů vůči ČSSR a eventuálně (v případě obnovení čs.-izraelských diplomatických styků) i na udělení doložky nejvyšších výhod,
- předáním amerických archivů se seznamy válečných zločinců.

Tyto doplňující návrhy SŽK budou předány osobně SINGREM při jeho předpokládaných jednáních v Praze, případně budou předány koncem listopadu t.r. s. Fojtíkovi v New Yorku.

Vlivové možnosti SŽK v USA budou demonstrovány úlohou židovské lobby při udělení doložky nejvyšších výhod Maďarsku, Rumun-

sku a Polsku (PLR obdrží doložku nejvyšších výhod po navázání diplomatických styků s Izraelem ještě v tomto roce). Současně bude poukázáno na možnosti SŽK ovlivňovat intenzitu protičeskoslovenské kampaně v amerických hromadných sdělovacích prostředcích až po zveřejňování pozitivních článků v New York Times a dalších listech s dopadem na zlepšení pověsti ČSSR.

Výše uvedený postup Izraele vůči ČSSR byl dle SINGRA zvolen proto, že v izraelské vládě existují rozdílné názory na výhodnost těchto podmínek pro Izrael. ARENS a BRONFMAN jsou podle SINGRA realisté a neočekávají okamžité výsledky jednání. Jde jim o zahájení jednání a o vyhnutí se opakování situace s NDR, jejíž návrh na obnovení diplomatických styků byl odmítnut. Ze stejného důvodu nepožádal Izrael o schůzku se s. Johanesem a SŽK chce prozatím zachovat důvěrnost jednání. BRONFMAN předpokládá během několika měsíců zahájení jednání Izraele s Palestinci, což by umožnilo ČSSR změnu pozic "bez ztráty tváře" a postupně normalizovat vztahy s Izraelem bez ohrožení úrovně styků s arabskými zeměmi. SINGR je přesvědčen o ochotě ČSSR k jednání za diskrétních podmínek z důvodů ekonomického zájmu a s přihlédnutím na jednání BRONFMANA se Ševardnadzem v Moskvě. SŽK a ČSSR nemají zájem na vytvoření silného Německa a odmítají revanšismus. Podle SINGRA je pozitivním faktorem úloha ČSSR při vzniku Izraele, poměrně dobré postavení Židů v ČSSR a podíl čs. úřadů na péči o množství kulturních židovských památek.

(I. správa SNB)

Rozdělovník

s. Jakeš
s. Husák
s. Adamec
s. Indra
s. Lenárt
s. Fojtík
s. Hegenbart
s. Štefanák
s. Johanes

Mollet PHV

I, I, 5 SNB

Odstranění amerických chemických zbraní z NSR

Začátkem října 1989 proběhlo zasedání branného výboru Spolkového sněmu, na kterém byla posouzena otázka perspektiv odstranění amerických chemických zbraní (CHZ) z území NSR.

Podle vyjádření představitele ministerstva obrany NSR hodlají USA ukončit stahování svých CHZ z území NSR do konce roku 1990. Pro tento účel zahájili Američané výrobu speciálních kontejnerů, které jsou nevyhnutelné pro bezpečnou přepravu bojových prostředků s chemickou náplní, neboť v arzenálu CHZ na území NSR (především ve spolkové zemi Severní Porýní-Vestfálsko) jsou zejména chemické granáty zastaralého typu, a proto nelze vyloučit únik jedovatých látek.

V souladu s dosaženou dohodou budou bojové prostředky s chemickou náplní převáženy po silnici i železnicí do města Bremerhaven a odtud po moři do likvidačního střediska ATOL JOHNSTON.

Podle vyjádření představitele ministerstva obrany NSR se v současné době nepředpokládá nahrazení zastaralých typů CHZ, které budou stahovány z území NSR, novými typy CHZ. Současné skladovací prostory nebudou využívány a podzemní úkryty CHZ budou zabetonovány.

Na zasedání branného výboru Spolkového sněmu bylo zdůrazněno, že pozitivní vliv na rozhodnutí administrativy USA ohledně urychleného odstranění CHZ z území NSR měly výsledky rozboru provedeného v NATO, podle něhož SSSR nemá rozmístěny své CHZ na území NDR a ČSSR. Současně však, podle slov představitele ministerstva obrany NSR, dala americká strana v průběhu dvoustranných konzultací k otázce CHZ, které se uskutečnily v září 1989, jasně najevo, že hodlá pokračovat

ve výrobě binární chemické munice. Představitelé NSR v průběhu konzultací zdůraznili, že rozmístění těchto typů CHZ na jejich území je nepřijatelné.

/I. správa SNB/

Rozdělovník

- s. Jakeš
- s. Adamec
- s. Lenárt
- s. Hegenbart

Medved' FMU

I, II. S SNB

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Předseda Občanského parlamentního klubu Solidarity o možnosti koalice s reformními silami v PSDS

Podle předsedy Občanského parlamentního klubu Solidarity GEREMKA je Solidarita v nynější společenskopolitické situaci v PLR nucena hledat skutečné politické spojence, neboť současné partnery v koalici za ně nelze považovat. GEREMEK proto nevyklučuje do budoucna možnost vytvoření koalice Solidarity s reformátorským křídlem v PSDS. PSDS zůstává i přes utrpené porážky politickou silou, jejíž možnosti nejsou zdaleka vyčerpány. I když má omezenou moc v centru, stále si ještě zachovává vliv na místní úrovni.

Podle GEREMKA si vedení Solidarity uvědomuje, že získaný kredit důvěry se musí přeměnit na opravdovou podporu, mj. i cestou uzavírání opodstatněných politických spojení. V tomto směru je Solidarita objektivně zainteresována na přítomnosti PSDS na politické scéně země. Kromě toho pro vládu je výhodnější jedna strana než konglomerát různých politických proudů. GEREMEK se však domnívá, že formování koalice s PSDS je možné pouze za předpokladu, že ve straně dojde ke kardinálním změnám. Dosud ale, nehledě na úsilí jejích představitelů, v ní vnitrostranické přeměny pokračují pomalu. V PSDS se zachovává "konzervativní křídlo", které podstatně zdržuje reformy.

GEREMEK se dále vyjádřil, že Solidarita musí v koalici s PSDS sama vystupovat bezpodmínečně v nové kvalitě; dozrál čas vytvořit na jejím základě organizaci, která by na sebe vzala funkci politické strany. Z taktického hlediska je třeba ji nazývat hnutím, protože pro většinu Poláků slovo "strana" představuje především činnost PSDS a jejích spojenců. Toto hnutí bude vytvářeno na základě občanských výborů Solidarity. Musí se stát jediným centrem celé Solidarity,

protože pozice jejího odborového křídla a tím spíše vlády mohou silně slábnout. Hnutí v koalici s druhými silami může ve vznikající situaci položit základ nového politického systému v zemi.

/I. správa SNB/

Rozdělovník

- s. Jakeš
- s. Husák
- s. Adamec
- s. Indra
- s. Fojtík
- s. Lenárt
- s. Hegenbart

Medvedev

I. D. S. SNB

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.